

Er familiehunde forkælede familiedyr eller misforståede mutanter?

– Offentligt møde arrangeret af Center for Familiedyrs Velfærd i samarbejde med Videncenter for Dyrevelfærd, 4/11-24

Helt tilbage til den tid, hvor alle mennesker levede som jægere og samlere, har der eksisteret hunde. Gennem langt hovedparten af historien har disse hunde kunnet bevæge sig frit omkring og har formeret sig frit. Hovedparten af hundene på jorden i dag, nemlig dem, der lever som enten landsby- eller gadehunde, har samme muligheder. Med udgangspunkt i den vestlige verden er der dog gennem de seneste ca. 200 år opstået en ny måde at være hund på nemlig som familiehund.

Sammenligner man typiske familiehunde i Europa, Nordamerika og andre dele af det Globale Nord med landsbyhunde fra Afrika, Syd- og Mellemamerika eller Asien, har familiehundene nogle klare fordele i form af at leve et meget sikrere og på mange måde sundere liv end deres fritlevende artsfæller. De bliver fodret, passet og holdt øje med, de bliver jævnligt vaccineret og de bliver taget til dyrlæge, når de er syge. De får heller ikke lov at formere sig ukontrolleret. Som konsekvens heraf lever familiehunde i gennemsnit, til de bliver 10-12 år gamle, mens landsbyhundene har en forventet levetid på kun 3-4 år samt en dramatisk stor hvalpedødelighed.

Der følger dog også væsentlige problemer med den livsstil, som flertallet af familiehundene skal tilpasse sig. Først og fremmest er de rigtig meget alene hjemme, og en del af dem ender med at blive ramt af såkaldt separationsangst, mens andre nøjes med at være plaget af kedsomhed og almindelig frustration. Omvendt bliver der stillet store krav til, at familiehundene skal være sociale og lade sig klappe og kæle af alle mennesker i omgivelserne. Dette er i skarp kontrast til livet for den typiske landsbyhund, der går frit omkring og selv kan til- og fravælge selskab fra mennesker og artsfæller.

Oven i det lider en del familiehunde af sundheds- og velfærdsproblemer, som er knyttet til den måde, de er blevet fremavlet på inden for de forskellige hunderacer, bl.a. som følge af spontant opståede mutationer, som mennesker har valgt at avle videre på. De gælder de kortbenede gravhunde. Der er også foregået avl i retning af det ekstreme, fx af fladsnudede hunde, som har svært ved at trække vejret, eller der er hunderacer, som på grund af indavl er endt med en høj forekomst af arvelige sygdomme. Landsbyhundene er derimod via mere naturlig selektion tilpasset til de forhold, de lever under.

Endelig bliver familiehunde ofte ramt af fedme og andre livsstilsbetingede sundhedsproblemer, som kan påvirke deres velfærd negativt.

Så svaret på spørgsmålet i overskriften, ”Er familiehunde forkælede familiedyr eller misforståede mutanter?”, er derfor klart et ”både og”.

Arrangørerne af dette møde har ikke haft noget ønske om at komme af med den moderne familiehund og overlade hunde til sig selv. Men i lyset af nyere hundeforskning og erfaringer fra praksis kan vi se masser af veje til at udvikle avl, opdragelse og pasning af familiehunde til gensidig gavn for både ejerne og deres følgere.

Målet med mødet var at kaste lys på de problemer, som moderne familiehunde har, og ikke mindst pege på, hvordan familiehundes velfærd kan forbedres.

Præsentationer:

1. Forkælede familiedyr eller misforståede mutanter? Introduktion til dagens program ved ordstyrer, professor Peter Sandøe, KU
2. Hvem holder hund og hvorfor gør de det? Resultater fra repræsentativ spørgeskemaundersøgelse, lektor Thomas Bøker Lund, KU
3. Forekomsten af adfærdsproblemer hos moderne familiehunde, adjunkt Iben Meyer, KU
4. Hvor stort er problemet med fedme hos danske familiehunde, og hvad kan der gøres for at forebygge det?, professor Charlotte Reinhard Bjørnvad, KU
5. Facing up to the problems of modern dog breeding – an epidemiological approach, associate professor Dan O’Neill, RVC, London, UK
6. Hvilke redskaber er der til at sikre en mere sund avl af hunde?, lektor Helle Friis Proschowsky, KU